

KÄÄNNÖS

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS 2020

1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta

Luodon kunnan tarkastuslautakunta koostuu viidestä varsinaisesta jäsenestä jolla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Kunnanvaltuusto on nimennyt tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 06/2017-05/2021. Tarkastuslautakunnan valtuutetut ja varajäsenet toimintavuoden aikana ovat:

<u>Valtuutettu</u>	<u>Varajäsen</u>
Marianne Rahja, puheenjohtaja	Sonja Tupeli
Sten Bobacka, varapuheenjohtaja	Heidi Edén
Katarina Barkar	Annika Sjöström
Morgan Fagerholm (Jan Ray 2021-)	Jan Ray (Johnny Nynäs 2021)
Tommy Granholm	Alf Grankulla

Lakisääteisen tarkastuksen on suorittanut KPMG Oy Ab vastuullisena tilintarkastajana OFGR Martin Slotte. Kansliasihteeri Maria Peltomaa on toiminut lautakunnan sihteerinä.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään Kuntalain 121 § mukaan seuraavasti:

”Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla, arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta, valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi, valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.”

Tarkastuslautakunta on tutustunut mm. seuraaviin asiakirjoihin:

- hallintoelinten pöytäkirjat
- talousarvio ja –suunnitelma vuosille 2020-2022
- henkilöstökertomus 2020
- kunnanhallituksen allekirjoittama tilinpäätös vuodelle 2019
- tiivistetty loppuraportti vuoden 2020 tilintarkastuksesta, taseanalyysi ja OFGR Martin Slotten allekirjoittama tarkastuskertomus.

Lautakunta on työssään noudattanut vahvistettua työohjelmaa ja on kokoontunut viisi kertaa toimintavuonna 2020. Hyväksytyt tarkastusohjelman painopisteinä on kyseisenä vuotena ollut koulutoimi. Lautakunta on vuoden aikana tutustunut toimintaan. Lautakunta on vuoden aikana käsitellyt valtuutettujen ja virkamiesten sidonnaisuuksia ja päivittänyt sidonnaisuusrekisteriä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 25.11.2019 talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2020-2022. Talousarvioon sisältyvät tavoitteet toiminnalle ja taloudelle. Tarkastuslautakunnan arvio siitä, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet perustuu vuoden 2020 tilinpäätökseen, kunnallisten hallintoelinten pöytäkirjoihin ja elinten edustajien kanssa käytyihin keskusteluihin.

2. Toteutuneiden toimenpiteiden arviointi aikaisempien arviointikertomusten perusteella

Kuntalain 121 § mukaan ”Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta”.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelle 2019 todetaan, että strategiset tavoitteet toteutuivat suurilta osin ja että lautakunnat suurilta osin toteuttivat toimintakohtaiset tavoitteensa.

Tarkastuslautakunta totesi, että olosuhteista huolimatta Luodon kunnan taloudellinen tulos vuonna 2019 oli tyydyttävä.

3. Miten toiminnan ja talouden tavoitteet ovat toteutuneet

a) Strategiset tavoitteet

Visio 2030: Luoto on menestyvä ja viihtyisä asuinkunta osana hyvinvoivaa seutua.

Luodon kunnan strategiset tavoitteet vuosille 2019-2030 ovat:

Strategiset painopistealueet

365 saarta elinvoimaa

- Hyvinvoiva
- Varustautunut
- Vieraanvarainen

Hyvinvointia läpi elämän

Luodossa asukas on keskipisteessä. Osallistuminen ja vastuu ovat toimintamme ydin. Meille osallistuminen merkitsee, että luomme kuntalaisille mahdollisuudet elää hyvä elämä kaikissa elämänvaiheissa.

Varhaiskasvatusta ja perusopetusta on edelleen tarjoilla jokaisessa kunnan osassa ja kannustamme koulutustason nostamiseen.

Toiminnasta vastaa osaava ja motivoitunut henkilökunta, joka omaksuu uudet kasvatusopilliset tiedot ja toteuttaa ne käytännössä. Erityistarpeet on huomioitava paremmin esikoulussa. Kannustamalla koulutustason nostoon on meille tärkeää. Luomme monipuolisen asumistarjonnan kaiken ikäisille.

Panostamme monipuoliseen asuntotarjontaan kaiken ikäisille, vahvistamme kunnan ja yhdistysten välistä yhteistyötä sekä luomme kuntalaisillemme yhteisiä kohtaamispaikkoja.

Yhteenkuuluvuutta vahvistetaan lisäämällä kunnan ja yhdistyselämän välistä yhteistyötä. Kuntalaisten yhteiset kohtaamispaikat vahvistavat identiteettiä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Luonto- ja kulttuurielämykset parantavat elämänlaatua ja edistävät hyvinvointia. Kulttuuritoiminta vahvistaa omaa identiteettiä.

Kaikille hyvä elämä

- Osallistaminen asukkaat keskiössä
- Sosiaalinen, fyysinen ja psyykinen hyvinvointi
- Syrjäytyneisyyden ja väärinkäytön riskit huomioiden
- Agenda 21:n mukainen kestävä kehitys

Koulutus

- Koulutukseen kannustaminen "tieto on cool"
- Osaava, sitoutunut henkilöstö
- Uusien pedagogisten menetelmien nopea käyttöönotto
- Oikeanlaista opetusta oikeassa paikassa (erityistarpeet huomioiden)

Varhaiskasvatus

- Innostavaa johtajuutta
- Järjestelmällinen jatkokoulutus ja rekrytointi
- Sijaispankin käyttöönotto

Hyvää asumista kaiken ikäisille

- Olika åldergruppers behov beaktas
- Mångsidigt, ändamålsenligt och tillräckligt utbud av bostäder

Identiteetti ja yhteenkuuluvuus

- Trivsamma mötes- och samlingsplatser i alla kommundelar
- Natur- och kulturuplevelser för alla
- Flerspråkigheten beaktas

Lisääntynyt yhteistyö yhdistysten ja kolmannen sektorin kanssa

- Järjestelmällinen yhteydenpito ja aito kumppanuus yhdistysten kanssa
- Sopimukseen perustuvat avustukset otetaan käyttöön

Varustautuneena tulevaisuuteen

Valmistaudumme hyvin tuleviin muutoksiin. Jatkuva väestönkasvu edellyttää vastuullista johtajuutta ja viisaita päätöksiä. Haluamme parantaa kykyä ennakoida tulevaisuutta, huomioida riskit ja hyödyntää mahdollisuuksia. Innovatiiviset ratkaisut edellyttävät koko kunnalta luovaa ajattelua.

Kuntatalouden on aina oltava tasapainossa. Kansalliset poliittiset päätökset ovat vaikeasti ennustettavissa. Talousarvioiden ylijäämillä rakennamme puskurin tuleville investointitarpeille. Palvelutuotannon taloudelliset vaikutukset ovat aina oltava kansallista keskiarvoa parempia.

Yhdyskuntasuunnittelun tulisi perustua kokonaisnäkemykseen. Varhaiskasvatuksen lisääntynyt kysyntä vaatii uusia rakennusinvestointeja ja henkilöstön rekrytointia. Väestönkasvu vaatii aktiivista kaavoitusta, asuntotuotantoa ja infrastruktuurin laajennusta.

Tulevaisuuden Luodossa asukkaat asettavat entistä korkeammat vaatimukset elämänlaadulle, kannustavalle arjelle ja kestäväälle ja joustavalle elämäntyyliille. Luodolla on kaikki edellytykset saavuttaa tämän trendin. Kokonaisvaltainen hyvinvointi perustuu virkistysmahdollisuuksien ja kulttuuritarjonnan jatkuvaan kehittämiseen. Kestävyys näkyy energia-, jätteidenkäsittely- ja liikenneratkaissa. Digitalisaatio kehittää kunnallista palvelutuotantoa ja tekee asukkaiden elämästä joustavampaa.

Muutokset ennakoiden

- Osallistava poliittinen johtajuus
- Vastuullinen johtajuus
- Henkilöstön sitoutuminen kaikilla tasoilla
- Alueellinen yhteistyö

Kokoanisäkemykseen perustuva kestävä yhteiskuntasuunnittelu

- Kunnalla on kunnianhimoiset omaa toimintaa koskevat ympäristö- ja ilmastotavoitteet
- Ilmastoriskit huomioidaan kiinteistöjen ja infrastruktuurin kunnossapidossa ja rakentamisessa
- Ilmastoriskit huomioidaan kaavoituksessa
- Uusiutuvia energialähteitä hyödynnetään paremmin
- Kaikkia kiinteistöjä hyödynnetään tehokkaammin
- Kestävää resurssien hyödyntämistä (indikaattorien mukaan)
- Olemassa olevien kylärakenteiden vahvistaminen

Kestäviä energia-, jäte- ja liikenneratkaisuja

- Kaikki kunnan omistamat kiinteistöt lämmitetään uusiutuvalla energialla 2025
- Hajakuormituksen vähentäminen vesistöissä, asuntokannan liittymisaste vesiverkoston 85 %
- Joukkoliikenteen lisääntyvän hyödyntämisen mahdollistaminen
- Kunnanomistamat autot ilmastoviisaita 2025
- Latausasemia ja bioenergialähteitä saatavilla kunnassa

Elämänlaatua ja hyvinvointia

- Ymäristöystävällisiin valintoihin ja kestävään elämäntapaan kannustaminen
- Panostaminen virkistysmahdollisuuksiin Luodon urheilupuistossa ja kunnan eri osissa jatkuu
- Virkistys- ja kulttuuritoimintojen kehittäminen ja näkyvyyden lisääminen
- Hyvintöimiva hoitotyö joka huomioi vanhusten ja liikuntarajoitteisten tarpeita ja omaa kykyä
- Toimiva monialainen yhteistyö Pohjanmaan hyvinvoinnialueen kanssa oppilashuollossa ja keiken ikäisten ennaltaehkäisevässä työssä

Talous tasapainossa

- Toimintakustannukset asukasta kohden ovata alle maan keskiarvon
- Velkataakka asukasta kohden ei ylitä maan keskiarvoa
- Tuloveroaste tulisi alittaa maan keskiarvon
- Tulorahoitusta käytetään investoinien rahoittamiseen
- Kriisikuntakriteerit eivät täyty

Väestönkasvu

- Kunta kasvaa vuosittain noin 60 henkilöllä
- Aktiivista kaavoitusta ja infrastruktuurin käyttöönottoa tonttitarjonnan turvaamiseksi kaikissa kunnan osissa
- Liikenneturvallisuus taataan panostamalla kevyen liikenteen väyliin

Tehokas palvelutuotanto

- Uusia digitaalisia palveluratkaisuja
- Optimaalinen palvelurakenne ja hyvin toimivat digitaaliset järjestelmät
- Innovatiiviset, luovat ratkaisut kaikilla sektoreilla

Elinkeinoelämä ja työllisyys

- Työllisyystaso on maan 10 parhaan joukossa
- Teollisuustonttien tarjonta turvataan
- Joustavien tilaratkaisujen tarjonta
- Aktiivinen osallistuminen yritysten perustamiseen ja työvoimarekrytointiin liittyvään alueelliseen yhteistyöhön

Strategiset investoinnit

- Varhaiskasvatuksen uusi yksikkö
- Kevyen liikenteen väylät
- Panostus kiinteistöjen uusiutuviin energialähteisiin
- Kiinteistökohtaisten viemäriverkostojen laajentaminen ilmastotavoitteen saavuttamiseksi

Tervetuloa Luotoon

Luodon on entistä paremmin hyödynnettävä niitä vetovoimatekijöitä, jotka herättävät asukkaissamme ja ympäristössämme myönteisiä mielikuvia. Voimme vahvistaa kunnan alueellista vetovoimaisuutta ja lisätä Luodon tulomuuttoa panostamalla markkinointiin ja viestintään.

Tulomuutto vastaa lisääntyneeseen työvoimatarpeeseen, mikä mahdollistaa taloudellisen kasvun ja vakauden jatkumisen.

Panostamalla lisääntyneeseen tulomuuttoon vahvistamme samalla omaa kotouttamisosaamistamme. Palvelutuotanto tulisi paremmin huomioida uusia monipuolisia tarpeita.

Vetovoimatekijät

- Luonto ja saaristoympäristö
- Rannaläheinen asuminen
- Viihtyisät asuinympäristöt
- Hyvä palvelutarjonta lähietäisyydellä
- Palvelulupaus kuntalaisille

Markkinointi, viestintä

- Hyvän imagon ja myönteisten mielikuvien ylläpitäminen
- Myönteiset kertomukset jotka inspiroivat
- Helposti saatavilla olevaa tietoa kaikille

Tulomuutto

- Asuntojen ja tonttien tarjona tasapainossa
- Työvoiman lisääntyvä maahanmuutto
- Hyvä kotouttaminen

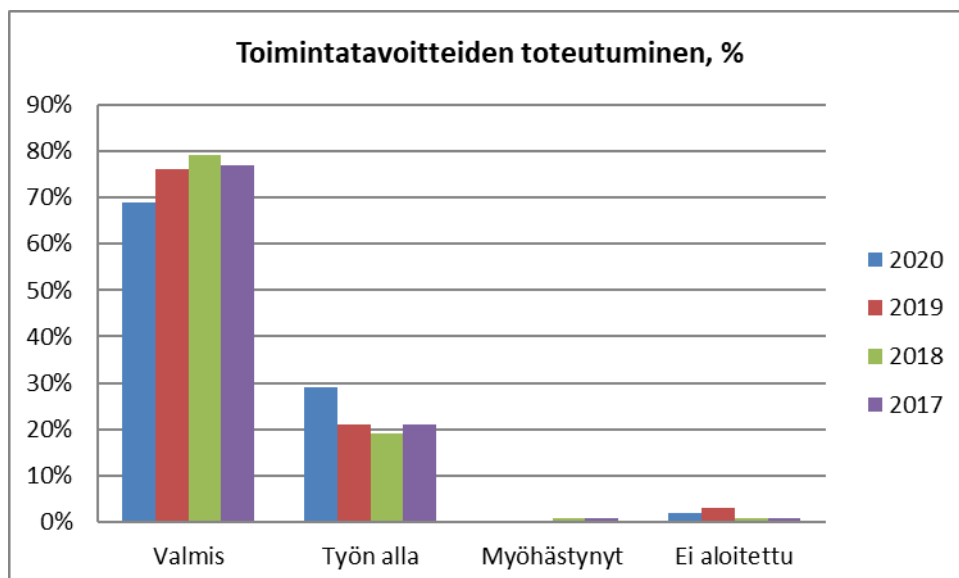
Talousarvion strategiset tavoitteet ovat suurilta osin toteutuneet.

b) Tominnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Toiminnan ja talouden arviointi hallintokunnittain

Eri toimialueille asetettujen tavoitteiden toteutumisen tarkastuksen yhteydessä todettiin:

Lautakunnat ovat suurilta osin saavuttaneet niille asetetut tavoitteet.

Toimintatavoitteiden toteutumisaste, tilinpäätös 2020

Keskusvaalilautakunta

Vaaleja ei järjestetty 2020.

Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunta arvioi, että toiminnalliset tavoitteet yleisesti ottaen toteutuivat. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja nettokustannukset olivat noin 100 300 € alle budjetin.

Henkilöstöjaosto

Tarkastuslautakunta arvioi, että taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Työterveydenhuollon kustannukset näyttävät kasvavan tasaiseen tahtiin. Sairaspoissaolojen kehitys on edelleen huolestuttava. Lisääntyneiden sairaspöissaolojen syiden erittely voisi käydä ilmi.

Ruoka- ja siivouspalvelujaosto

Tarkastuslautakunta arvioi, että asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Ruoka- ja siivouspalvelujaoston nettokustannukset olivat noin 45 000 € alle budjetin. Kauden taloudelliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan.

Suunnittelujaosto

Tarkastuslautakunta arvioi, että toiminnalliset tavoitteet toteutuivat osittain. Monta kaavaa on työn alla. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja nettokustannukset olivat noin 104 400 € alle budjetin.

Hyvinvointipalvelujen jaosto

Hyvinvointipalveluihin kuuluvat kulttuuritoiminta, vapaa-ajantoiminta ja tapahtumat. Tarkastuslautakunta arvioi, että toiminnalliset tavoitteet toteutuivat osittain. Koronapandemian takia monet tapahtumat jäivät toteuttamatta. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja nettokustannukset olivat noin 123 200 € alle budjetin. Kulttuuritoiminnan nettokustannukset olivat noin 52 700 € alle budjetin, vapaa-ajantoiminnan nettokustannukset olivat noin 37 000 € alle budjetin ja tapahtumien noin 33 500 € alle budjetin.

Konserniohjauksen jaosto

Tarkastuslautakunta arvioi, että toiminnalliset tavoitteet saavutettiin osittain. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin.

Pelastustoimi

Tarkastuslautakunta toteaa, että nettokustannukset olivat noin 19 200 € budjetoitua korkeammat.

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset olivat noin 16,2 miljoonaa euroa. Terveydenhuollon määräraha ylittyi noin 490 900 € ja sosiaalihuollon alittui noin 81 700 €. Tarkastuslautakunta toteaa, että taloudellisia tavoitteita ei saavutettu.

Koulutuspalveluiden lautakunta /Ruotsinkielinen koulujaosto/ Suomenkielinen koulujaosto

Tarkastuslautakunta arvioi, että toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kokonaan tai osittain. Taloudelliset tavoitteet toteutuivat yleisesti ottaen; varhaiskasvatuksen nettokustannukset olivat noin 114 200 € alle budjetin, sivistyshallinnon nettokustannukset olivat noin 4 100 € alle i budjetin, perusopetuksen nettokustannukset olivat noin 428 300 € alle budjetin ja toisen asteen ja muun koulutuksen nettokustannukset olivat noin 3 200 € yli budjetin.

Teknisten palveluiden lautakunta

Tarkastuslautakunnan arvioi, että lautakunnan toimintatavoitteet toteutuivat yleisesti ottaen. Taloudellisia tavoitteita ei saavutettu osittain; teknisen hallinnon nettokustannukset olivat noin 48 100 € alle budjetin, tiet ja muut yleiset alueet noin 108 700 € alle budjetin, liikuntapaikat ja vapaa-ajanalueet noin 7 200 yli budjetin, kiinteistöt noin 101 000 € alle budjetin, sisäiset tekniset palvelut noin 41 000 € yli budjetin, rakennusvalvonta noin 40 600 € alle budjetin, ympäristönsuojelu noin 12 800 € alle budjetin. Vesihuoltolaitoksen nettokustannukset olivat noin 93 700 € alle budjetin.

Muut kommentit:

Tarkastuslautakunnan toteaa, että tavoite- ja toimenpideasettelut ovat osittain selkeytyneet, mutta painottaa konkreettisten ja mitattavien toimintatavoitteiden merkitystä strategian toteutumisen seurannan kannalta. Lisäksi tarkastuslautakunta toteaa, että koronapandemia on jättänyt jälkensä kunnan toimintaan vuonna 2020.

4. Henkilöstö

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä ja henkilöstökertomuksessa olevien tietojen perusteella tarkastuslautakunta toteaa lyhyesti seuraavasti:

Henkilöstövahvuus ja sen rakenne

Luodon kunnan palveluksessa olevien määrä kasvoi hieman 2020. Eniten henkilökuntaa löytyy sivistyssektorilta ja varhaiskasvatussektorilta. Yli 87 % henkilökunnasta on naisia.

Ikärakenne ja eläköityminen

Työntekijöiden keski-ikä oli 46,8 vuotta, eli hieman alempi edellisvuoteen verrattuna (47,3 vuotta 2019). Viime vuonna 12 työsopimusta päättyi, joista 9 eläköitymisen myötä. Arvion mukaan 4-8 kunnan työntekijöistä jää eläkkeelle lähivuosina. Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 64,5 vuotta (60,5 vuotta 2019).

Sivistystaso ja osaaminen

Kirjattuja koulutuksia ja kurssipäiviä oli 392 (825 vuonna 2019). Koulutussuunnitelma päivitettiin.

Esimiehet ja johtajuus

Esimieskoulutuksia järjestetään tarvittaessa. Esimiehet seuraavat henkilökunnan vointia esimiesalaiseskustelujen kautta. Kyseisiä keskusteluja on käyty.

Hyvinvointi työpaikalla sekä poissaolo

KELA:n korvaukseen oikeuttavan työterveyshuollon kustannukset kasvoivat ja olivat 125 665 € (118 918 € vuonna 2019). Yhteensä 4 570 sairaudesta johtuvaa poissaolopäivää kirjattiin 2020 (3 443 päivää 2019).

Henkilöstökustannukset

Kokonaispalkkamenot eläke- ja sosiaalikulut mukaanluettuna sekä valtuutettujen palkkiot olivat noin 10,6 miljoonaa € (10,6 milj. 2019). Tehtäväkohtaisen palkkauksen ja henkilökohtaisten lisien periaatteita noudatetaan.

Muut kommentit:

Tarkastuslautakunta on jo aikaisemmin todennut, että poissaolopäivien määrä on lisääntynyt. Henkilöstökertomuksessa voitaisiin mielellään eritellä sairaspöissaolujen syyt, mikä parantaisi kertomuksen mahdollisuuksia toimia työkaluna toiminnan suunnittelulle ja seurannalle.

Tiedot toteutuneista kehityskeskusteluista puuttuvat. Toteutuneiden keskustelujen prosenttiosuus voisi mielellään käydä ilmi.

5. Riskienhallinta, sisäinen valvonta ja konserniohjaus

Tilinpäätös antaa hyvän kuvan kunnan riskienhallinnasta. Konserniohjauksen jaoston seuranta koskien kunnan tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien konserniohjasta on tehokasta. Vuonna 2011 hyväksytyt sisäisen valvonnan ohjeet olisi kuitenkin syytä päivittää vuoden 2015 kuntalain säädösten mukaisesti.

6. Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Rönnliden Invest Oy

Missio

Rönnliden Invest Oy on Luodon kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiö toteuttaa kunnan strategiaa tarjoamalla riittävästi toimitiloja ja toimintamahdollisuuksia uusille yrityksille strategisen osakkuuden ja uusien yritystilöiden tai palveluyksiköiden rakentamisen kautta.

Visio

Yhtön tarkoituksena on tuottaa voittoa. Voitto uudelleeninvestoidaan vahvistaakseen kunnan yrittäjyyttä ja työllisyyttä pitkällä tähtäimellä.

Tavoite

- Bosundin teollisuusalue kehittyy moderniksi, vetovoimaiseksi ja energiatehokkaaksi Business Park-alueeksi. Bosund Business Parkin suunnittelu on työn alla.

- Eri aloilla toimivat yritykset ovat asettuneet Vidmossenin ja Gammelhagenin teollisuusalueille. Yhden teollisuushallin rakentaminen vuodessa on työn alla.

- Keskusta-alueen elinkeinoelämä monipuolistuu. Työn alla ovat keskustaan sijoittuvan palveluyksikön suunnittelu ja toteuttaminen sekä vähintään yhden start up- yksikön toteuttaminen.

Indikaattori: huoneistoalan vuokrausprosentti oli 99,3 %/ huoneistolukumäärä 88,0 % työpaikkojen lukumäärä vuokratuissa huoneistoissa 486), oman pääoman tuotto.

Fastighets Ab Larsmo Bostäder Kiinteistö Oy**Missio**

Kiinteistö Oy Larsmo Bostäder on Luodon kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiö toteuttaa kunnan strategiaa tarjoamalla riittävästi asuntoja ja eri asumismuotoja rakentamalla tarvittaessa uusia vuokra-kiinteistöjä kunnan eri osa-alueille. Vuokra-asuntojen tulee olla hyvin hoidettuja ja asuntojen sisäilmaston on oltava hyvä. Asuntojen on oltava houkuttelevia vuokramarkkinoilla.

Visio

Hyvin hoidettujen vuokra-asuntojen tarjoaminen asuntoa etsiville kaikissa kunnan osissa.

Tavoite

Tyhjiä asuntojen kunnostaminen vuokralaisten vaihtuessa. Vanhimmat asunnot peruskorjataan ja pinnat ja sisustus uusitaan, jotta ne olisivat houkuttelevia. Rönngärdan 1:n terassiovien ja terassikaton uusiminen.

Storströmmen Päärynätie 1:n vuokratalon valmistuminen 2020. Holmin Tallbon B-talon terassikaton uusiminen. Öljylämmityksellä varustettujen rivitalojemme lämpölähteiden vaihdon suunnittelun käynnistäminen kunnan ilmastostrategian mukaan. Toimenpiteet ovat työn alla.

Indikaattori: Vuokra-asuntojen lukumäärä oli 126. vuokrausprosentti oli 90,3 %.

Fastighets Ab Centrumhuset Kiinteistö Oy**Missio**

Kiinteistö Oy Centrumhuset on Luodon kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiö toteuttaa kunnan strategiaa koskien keskusta-alueen kehittämistä hallinnoimalla Equity-kiinteistöä.

Tavoite

Keskustatalon tilat (kirjasto, hyvinvointiasema, kuntosali, kahvila, tekninen varasto) pidetään hyvin hoidettuina ja vuokrattuina. Myös tori on pidettävä hyvässä kunnossa. Taideteos asennetaan Equity-torille ja sen paljastaminen tapahtuu Luodon toritapahtuman yhteydessä. Tavoite saavutettiin.

7. Tavoitteet talouden tasapainottamiseksi ja niiden arviointi

Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyvin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakokoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan.

Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuot ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätysellinen määrä lomautuksia.

Kunnat ja kuntayhtymät saivat koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin valtiolta tukea noin kolme miljardia euroa.

Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa.

Luodon kunnan talous on edelleen hyvä. Vuoden 2020 tilinpäätöksen ylijäämä oli 1,5 miljoonaa euroa. Kertynyttä ylijäämää on vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen 16,4 miljoonaa euroa.

Luodon verotulot kasvoivat edellisvuodesta runsaalla miljoonalla eli 15,77 miljoonasta 17,01 miljoonaan euroon. Valtionosuudet kasvoivat 13,14 miljoonasta eurosta 15,53 miljoonaan euroon. Valtionosuuksissa näkyi 2,05 miljoonan euron verotulomenetysten korvaus ”koronatuki”.

Kokonaistoimintakulut kasvoivat hieman 32,42 miljoonasta eurosta 2019 32,98 miljoonaan euroon vuonna 2020. Ostopalvelut kasvoivat 18,78 miljoonasta eurosta vuonna 2019 19,18 miljoonaan euroon vuonna 2020. Kasvun pääasiallisena selityksenä on kuntien ja kuntayhtymien ostopalvelujen kasvu.

Rahoituslaitoksilta ja vakuutuslaitoksilta saadut lainat olivat vuoden 2019 lopussa 25 555 000 euroa (pitkäaikaiset 50 000 € ja lyhytaikaiset 25 500 000 €). Vuotta myöhemmin lainaa oli vuoden 2020 lopussa yhteensä 27 550 000 euroa (pitkäaikaiset 0 € ja lyhytaikaiset 27 550 000 €). Kuntien ja kuntayhtymien ostopalvelut olivat 15,51 miljoonaa euroa (+3,6 %). Kuntien sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen määräraha ylittyi 453 000 eurolla, hyväksytyn 800 000 euron lisämäärärahan lisäksi.

Vuoden 2020 alussa maailmaan ja Suomeen iski koronaepidemia, jonka lopullisia vaikutuksia on vielä tässä vaiheessa vaikea ennustaa. Luodon kunta on saanut valtiolta korvausta menetetyistä verotuloista (”koronatukea”) 2,05 miljoonaa euroa. Samalla verotulot kasvoivat vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Luodon kunnan taloudellinen tulos vuonna 2020 on jälleen kerran tyydyttävä.

8. Arviointijärjestelmä

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on talousarviossa päätettävä keskeisistä toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Siksi tilinpäätöksestä on selvästi käytävä ilmi mitkä nämä keskeiset tavoitteet ovat. Talousarvion muiden yksittäisten toimintojen tavoitteiden toteutuminen tai toteutumisen taso on käytävä ilmi tilinpäätöksestä.

Lautakunta toteaa, että tavoitteiden toteutumisen raportoinnin esittely ja tarkkuus on saavuttanut selkeän tason ja tavoitteiden toteutuminen käy yleisesti ottaen ilmi. Talousarvio voi toimia arvioinnin perustana tarkastuslautakunta- ja kunnanvaltuustotasolla.

9. Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, että kunnan talous on hyvä ja että toimintaa on hoidettu asianmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa tilivelvollisille hyvän arvosanan. Suorittaessaan lakisääteistä tehtävänsä Tarkastuslautakunta ei ole nähnyt aihetta poiketa tässä arviointikertomuksessa, hallituksen toimintakertomuksessa ja tilintarkastajan raportissa esitetyistä arvioista.

Luodossa 11. päivänä toukokuuta 2021

Marianne Rahja, puheenjohtaja

Sten Bobacka

Katarina Barkar

Morgan Fagerholm

Tommy Granholm